

PROJECTE DE COOPERACIÓ ESTRATÈGICA

SUMA'T I INVOLUCRA'T

Desenvolupament d'una metodologia per fomentar la contribució voluntària de les empreses turístiques, la població local i els visitants, en la conservació i valorització del patrimoni natural i cultural rural. Visitor Payback

ORDRE ARP/236/2017, de 17 d'octubre, per la qual es modifica l'Ordre ARP/224/2016, de 18 d'agost, per la qual s'aproven les bases reguladores dels ajuts per al desenvolupament de projectes de cooperació dels grups d'acció local de Catalunya, en el marc del Programa de desenvolupament rural de Catalunya 2014-2020.

Mitjançant RESOLUCIÓ ARP/2559/2017, de 25 d'octubre, per la qual es convoquen els ajuts per al desenvolupament de projectes de cooperació dels grups d'acció local de Catalunya, en el marc del Programa de Desenvolupament Rural de Catalunya 2014-2020 corresponents a l'any 2017.

ORDRE ARP/224/2016, de 18 d'agost, per la qual s'aproven les bases reguladores dels ajuts per al desenvolupament de projectes de cooperació dels grups d'acció local de Catalunya, en el marc del Programa de desenvolupament rural de Catalunya 2014-2020 (operació 19.03.01), i es convoquen els corresponents a l'any 2017.

Coordinació: **CONSORCI LEADER PIRINEU OCCIDENTAL**

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i Alimentació**

**Fons Europeu Agrícola de
Desenvolupament Rural:**
Europa inverteix en les zones rurals

ÍNDEX

1. GAL coordinador. Equip que el forma, seu social i contacte.	1
2. Acord de designació del GAL coordinador.	1
3. Relació de participants en el projecte a títol de GAL cooperant i a títol de persones i/o entitats col·laboradores.	2
4. Conveni de col·laboració o el compromís de presentar-lo segons el que estableix l'apartat 12.2 f) de l'annex1.	2
5. Denominació del projecte:	2
5.1 Justificació del projecte.	3
5.2 Àmbit geogràfic d'aplicació. Relació de municipis.	7
5.3 Generació indirecta d'activitat econòmica.	7
5.4 Articulació del projecte entorn de les estratègies de desenvolupament dels participants.	8
5.5 Valorització dels recursos endògens i produccions locals.	9
5.6 Descripció i formulació dels objectius.	10
5.7 Descripció del valor afegit que suposarà la cooperació.	13
5.8 Incidència sobre el sector de dones, joves.	13
5.9 Millora del medi ambient i valorització dels recursos naturals.	14
5.10 Participació organitzativa, operativa i/o financera del sector privat.	16
5.11 Resultats previstos i contribució a la correcció de desequilibris mediambientals, socioeconòmics, culturals i d'ocupació.	17
5.12 Indicadors per al seguiment i avaluació.	19
5.13 Actuacions a realitzar: comunes i individualitzades.	20
5.14 Coherència entre els participants del projecte.	38

5.15 Pressupost detallat per actuacions i GAL.	39
5.16 Finançament previst.	40
6. Gestió del projecte:	41
6.1 Termini d'execució.	41
6.2 Sistemes de contractació.	41
6.3 Indicadors de seguiment i avaluació.	41
6.4 Sistemes de relació i informació entre els participants i amb la població.	42
6.5 Accions publicitàries dels organismes i entitats cofinançadores: DARP i UE	43

1. GAL coordinador. Equip que el forma, seu social i contacte.

<i>Nom de l'entitat</i>	Consorci Leader Pirineu Occidental
<i>Representant legal</i>	Joan Ubach Isanta. President
<i>Seu social</i>	C/ Pau Casal, 14 baixos
<i>Codi postal</i>	25620 Tremp
<i>Telèfon</i>	973 65 25 29
<i>Adreça electrònica</i>	info@leaderpirineuoccidental.cat
<i>Pàgina web</i>	www.leaderpirineuoccidental.cat
<i>Forma jurídica</i>	Consorci – Grup d'Acció Local
<i>NIF</i>	P2500094D

Equip de treball del Consorci Leader Pirineu Occidental:

- Marian Rius Robres, *gerent*
- Montserrat Tresserres Bullich, *RAF*
- Margarita Hernan Arregui, *administrativa*
- Gerard Castellarnau Plaza, *tècnic Leader*
- Gemma Mitjana Rosell, *½ tècnica Leader*
- Carmen Tamarit Giménez, *tècnica Leader*
- Alícia Bolado Balaguer, *tècnica de projectes de cooperació*

2. Acord de designació del GAL coordinador.

El grup d'acció local Consorci Leader Pirineu Occidental ha estat designat com a grup coordinador del projecte pels ens locals cooperants, tal i com s'establirà al conveni de col·laboració que es presentarà com a màxim un més després de la resolució.

3. Relació de participants en el projecte a títol de GAL cooperant i a títol de persones i/o entitats col·laboradores.

ENTITATS COOPERANTS

<i>Nom de l'entitat</i>	Associació Marques de Pastor
<i>Representant legal</i>	Mireia Font i Vidal. Presidenta
<i>Seu social</i>	C/ Únic s/n
<i>Codi postal</i>	25510 Beranui
<i>Adreça electrònica</i>	info@elcinquellac.com
<i>Pàgina web</i>	www.elcinquellac.com
<i>Forma jurídica</i>	Associació
<i>NIF</i>	G25733601

4. Conveni de col·laboració o el compromís de presentar-lo segons el que estableix l'apartat 12.2 f) de l'annex1.

El grup d'acció Consorci Leader Pirineu Occidental ha estat designat com a grup coordinador del projecte pels ens cooperants. El conveni de col·laboració es lliurarà al DARP en un termini màxim d'un mes a partir de la data de resolució de l'ajut.

5. Denominació del projecte:

La denominació del projecte és **SUMA'T I INVOLUCRA'T. Desenvolupament d'una metodologia per fomentar la contribució voluntària de les empreses turístiques, la població local i els visitants, en la conservació i valorització del patrimoni natural i cultural rural. Visitor Payback.**

5.1 Justificació del projecte.

El **turisme** és un dels sectors econòmics que experimenta un **creixement** més ràpid en el món. La seva vinculació amb el **desenvolupament econòmic** fa que es converteixi en un **motor** important per a les **zones rurals**.

La **preocupació** pels efectes del **canvi climàtic** i l'impacte que aquests efectes tenen en el medi ambient, la població i les activitats econòmiques també és **creixent**.

El turisme està directament relacionat amb el canvi climàtic. Per una banda per les **conseqüències** que representen els seus efectes per a les regions de muntanya, les regions costaneres, etc. I per l'altra, per la pròpia **contribució** del turisme a l'emissió de CO2, principalment pel transport dels turistes.

És per aquest motiu que també **creix** la **necessitat** d'implementar mesures des del sector públic i privat que contribueixin a la reducció de l'impacte del canvi climàtic i a la **sostenibilitat del sector turístic**.

Paral·lelament, també **creix** la voluntat de **recuperar i posar en valor el patrimoni cultural**, que conforma el paisatge rural i que té un paper clau en el desenvolupament territorial especialment en les zones rurals, a partir de **la col·laboració ciutadana i l'administració** en la gestió i ordenació del paisatge.

Per tal de **contribuir al desenvolupament d'un turisme sostenible** des del **Consorci Leader Pirineu Occidental** proposem el **projecte de cooperació estratègica**:

SUMA'T I INVOLUCRA'T

Desenvolupament d'una metodologia per fomentar la contribució voluntària de les empreses turístiques, la població local i els visitants, en la conservació i valorització del patrimoni natural i cultural rural. Visitor Payback

Aquest projecte neix de la **col·laboració amb l'associació Marques de Pastor**, formada per **6 cases rurals i una agència de viatges local**, que ha estat treballant aquests últims anys en la posta en marxa d'un **nou producte turístic, El Cinquè Llac**, una travessa de 5 etapes, per descobrir els valors naturals, paisatgístics i culturals a l'entorn de l'estany de Montcortès, amb l'objectiu de:

- desestacionalitzar i per tant , internacionalitzar
- dinamitzar les economies locals
- mantenir i recuperar el patrimoni
- millorar l'autoestima del territori

Per crear millors llocs on viure i millors llocs per ser visitats.

El Cinquè Llac

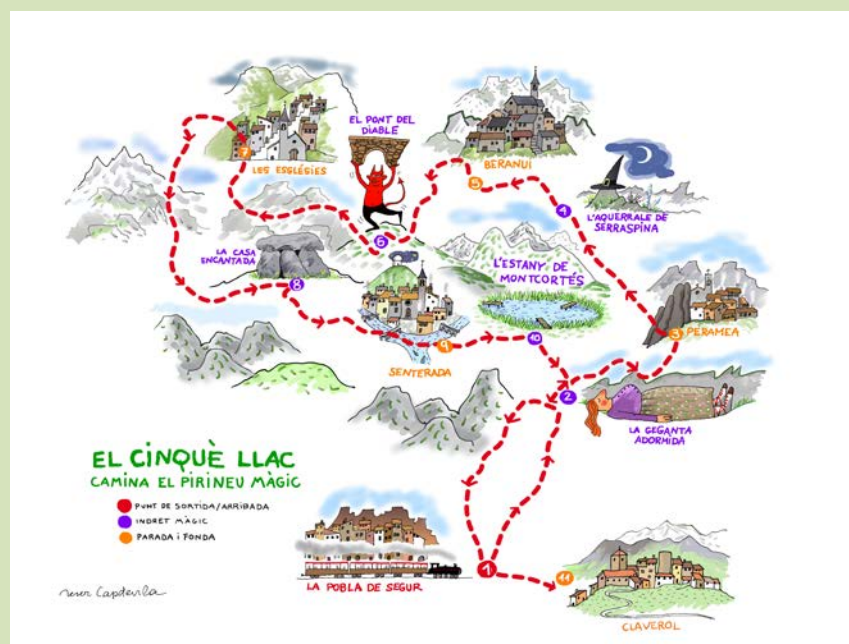
L'associació Marques de Pastor ha estat treballant aquests últims anys en la posta en marxa **d'un nou producte turístic, El Cinquè Llac, un itinerari per descobrir els valors naturals, paisatgístics i culturals a l'entorn del llac de Montcortès**, inclòs al Pla d'Espais d'Interès Natural, a la Xarxa Natura 2000 i a l'inventari de zones humides de Catalunya, situat a cavall entre les comarques del Pallars Sobirà i el Pallars Jussà.

L'itinerari transcorre per **antics camins ramaders**, garantint el seu manteniment i valorització. D'aquesta forma l'associació vetlla per la recuperació del patrimoni rural, material i immaterial, especialment pel que fa a les construccions de pedra seca, la toponímia, les llegendes, els oficis tradicionals i el producte local.

A partir d'aquesta iniciativa s'ha pogut crear un producte turístic adaptat a les característiques dels **mercats internacionals de turisme de natura i descoberta del territori, especialment senderisme i BTT**. Ha permès implicar directament a **7 petites empreses de la zona (6 cases rurals i 1 agència de viatges)** i generar activitat que indirectament beneficia a un conjunt molt més ampli d'actors del territori: ramaders, elaboradors agroalimentaris, taxis, comerços locals, etc.

El producte elaborat incorpora alguns dels **principis del turisme sostenible i responsable** ja que entre d'altres:

- Utilitza el **transport públic** per traslladar-se fins al Pallars.
- Ha dissenyat l'itinerari de manera que recuperi **antics camins ramaders** i causi el mínim impacte ambiental.
- Ha implicat a la **població local** (especialment els "padrins", ramaders) en el procés de recuperació dels camins i de la seva història.
- Ha incorporat les **llegendes i tradicions locals** en el disseny, nomenclatura i explicació de cada una de les etapes.
- La **gastronomia** que s'ofereix posa en valor el **producte local** i els propis productors i elaboradors.
- Incorpora elements com el **farcell** i la **carmanyola** per minimitzar els residus que genera.
- Ofereix pels que realitzen tot l'itinerari, un **"ganxo de pastor"** com un element de reivindicació de la identitat del territori.

L'associació té un **compromís amb el territori**, que es materialitza a través de destinar una part del preu de venda del viatge, a la recuperació dels camins i del patrimoni de pedra seca.

Després de 5 anys des de la posta en marxa del Cinquè Llac, aquesta iniciativa s'està consolidant tant pel que fa a l'interès per part dels visitants (més de 1.000 pernoctacions anuals) com per a la pròpia **promoció del territori**, en haver aconseguit una presència destacada en diversos mitjans de comunicació escrits i audiovisuals. Es pot consultar el recull de premsa a <https://issuu.com/elcinquellac>.

També ha obtingut el reconeixement per part d'entitats ambientals i turístiques amb diferents guardons:

- Premi **Alimara 2017** a la **promoció del turisme sostenible**.
- Premi al **millor producte de turisme actiu 2017** al Saló FITUR.
- **Premi Medi Ambient 2015 de la Generalitat de Catalunya** (en la modalitat Iniciatives singulars de protecció i millora del medi ambient).
- Premi de **Turisme Responsable de Catalunya 2013**, en la categoria millor contribució en l'economia local.

És important destacar el compromís de l'associació amb el territori a fi que El Cinquè Llac no sigui un producte turístic més, sinó un **element de dinamització social i econòmica**. Això s'ha concretat fins ara en un contacte permanent amb la comunitat local en el disseny i recuperació dels traçats, les tècniques de construcció tradicionals, la reivindicació dels oficis tradicionals, etc.

També, amb el **foment del voluntariat nacional i internacional** de particulars i institucions que en els últims anys, han volgut col·laborar en la **recuperació de murs de pedra seca** en els camins per on passa el Cinquè Llac.

El projecte ha rebut el suport de tota la població. La gent dels pobles l'ajuden a millorar dia a dia i es senten orgullosos de fer-ho, persones enteses en diverses matèries han dotat de contingut la guia de manera altruista pel simple fet de veure'l positiu pel territori. I les administracions locals i institucions públiques també l'acompanyen des d'un bon començament.

I el seu èxit rau precisament en aquesta **col·laboració público-privada** exemplar, una col·laboració que ha permès ampliar l'oferta turística de la zona oferint un producte útil fora de temporada i respectuós amb l'entorn.

Davant d'un projecte de producte turístic madur, basat en el descobriment dels valors naturals, paisatgístics i culturals a l'entorn natural, amb una marcada voluntat de recuperació del patrimoni rural, enfocat al turisme sostenible i responsable, i amb una forta col·laboració públic-privada, es pot plantejar **fer un pas més per tal d'involucrar al visitant en el manteniment, conservació i valorització del patrimoni local i potenciar la seva vinculació amb el territori.**

El que es proposa és **desenvolupar una metodologia per fomentar la contribució voluntària de les empreses turístiques, la població local i els visitants, en la conservació i valorització del patrimoni natural i cultural rural. Visitor Payback**

El terme VISITOR PAYBACK es refereix al **procés pel qual els visitants elegeixen fer donacions, ja sigui en efectiu o d'una altra manera qualsevol, destinades a la conservació i gestió administrativa dels llocs que visiten.** En el concepte no s'incorporen les aportacions obligatòries com impostos, taxes o preus d'entrades.

Els **mètodes o tècniques** utilitzades per a obtenir la participació dels visitants poden ser: donació, subvenció, convertir-se en membre d'una associació o del projecte, suplement, comercialització de productes, recàrrec voluntari i participació.

En el **projecte "Suma't i Involucra't"** es proposa que els visitants puguin contribuir de forma voluntària a la conservació de l'espai natural que conforma El Cinquè Llac a partir de la donació, la subvenció, i la participació, a través de les següents accions principals:

- **APADRINA UN CAMÍ**, que permetrà als visitants, i altre públic interessat, contribuir en el finançament de la recuperació i manteniment dels camins tradicionals de la ruta el Cinquè Llac.
- **COMPENSA LA PETJADA DE CARBONI**, els visitants podran calcular la petjada de carboni del seu viatge i estada en el Cinquè Llac, i compensar-la en el propi territori destinant l'import econòmic a actuacions o projectes de millora de la biodiversitat, a través de la creació de microreserves, i de la gestió de boscos.
- **SUMA'T AL VOLUNTARIAT**, participant en una setmana de voluntariat, amb l'objectiu que a través del treball, donin suport a projectes específics de restauració de pedra seca.

La finalitat principal del projecte no rau en la pròpia recaptació si no en la vinculació i consciència respecte al territori. Aquestes accions permeten als visitants, les empreses turístiques i la població local, participar d'un turisme sostenible i responsable, i contribuir en la mitigació dels efectes que representa el canvi climàtic.

Per tal de poder fer transferible l'experiència d'aquesta iniciativa es proposa elaborar un manual de bones pràctiques que pugui ser d'utilitat per a altres entitats.

5.2 Àmbit geogràfic d'aplicació. Relació de municipis.

L'àmbit geogràfic del **Consorti Leader Pirineu Occidental** és compon de **4 comarques i tots els seus municipis**.

- **Alta Ribagorça:** Vall de Boí, El Pont de Suert i Vilaller.
- **Pallars Jussà:** Abella de la Conca, Castell de Mur, Conca de Dalt, Gavet de la Conca, Isona i Conca Dellà, La Pobla de Segur, La Torre de Cabdella, Llimiana, Salàs de Pallars, Sant Esteve de la Sarga, Sarroca de Bellera, Senterada, Talarn i Tremp.
- **Pallars Sobirà:** Alins, Alt Àneu, Baix Pallars, Espot, Esterri d'Àneu, Esterri de Cardós, Farrera, La Guingueta d'Àneu, Lladorre, Llavorsí, Rialp, Soriguera, Sort, Tírvia i Vall de Cardós.
- **Val d'Aran:** Arres, Bausen, Bossòst, Bòrdes, Es Canejan, Les, Naut Aran, Vielha e Mijaran i Vilamòs.

L'àmbit geogràfic del **Cinquè Llac** està format per **9 municipis: La Pobla de Segur, Baix Pallars, La Torre de Capdella, Sarroca de Bellera, Pont de Suert, Senterada i Conca de Dalt**, que corresponen a **3 comarques: Pallars Jussà, Pallars Sobirà i Alta Ribagorça**.

5.3 Generació indirecta d'activitat econòmica.

El **turisme** s'ha convertit en un dels sectors econòmics importants en les zones rurals. I un dels **motors de generació d'activitat econòmica i ocupació**. La xarxa d'empreses del sector serveis: *establiments turístics com els hotels, càmpings, turismes rurals, agències de viatges, restaurants, empreses de transport, d'esports de natura i d'aventura, guiatge, d'observació i fotografia de natura, petits comerços, etc.* Depenen directament del flux de visitants que any rere any s'apropen a conèixer el nostre territori.

Cada vegada la **demanda de turisme sostenible creix**, especialment el **turisme de natura i en zones rurals**. Per tant, és important que les nostres empreses siguin coneixedores de les **tendències del mercat internacional i nacional**. Sobretot si a més es tracta d'una tendència que afavoreix el desenvolupament sostenible del nostre territori i que contribueix al manteniment i recuperació del patrimoni natural i cultural local.

El **producte turístic El Cinquè Llac** ha sigut una eina de generació d'activitat econòmica per als allotjaments i l'agència de viatges que en formen part, que a més indirectament beneficia a un conjunt molt més ampli d'actors del territori: ramaders, elaboradors agroalimentaris, taxis, comerços locals, etc.

A més, l'Associació Marques de Pastor té com a premissa que El Cinquè Llac no sigui un producte turístic més, sinó un element de dinamització social i econòmica. Això s'ha concretat fins ara en un contacte permanent amb la comunitat local en el procés de disseny i recuperació dels traçats, la toponímia local, les tècniques de construcció, la reivindicació dels oficis tradicionals i del producte local així com dels seus elaboradors.

Per tant, les actuacions que es plantegen tenen una repercussió directa amb la generació d'activitat econòmica en el territori.

5.4 Articulació del projecte entorn de les estratègies de desenvolupament dels participants.

A continuació es detallen les línies estratègiques del Consorci Leader Pirineu Occidental:

Línies estratègiques del Consorci Leader Pirineu Occidental

Línia 1.- La sostenibilitat de l'entorn i de les activitats que s'hi desenvolupen.

- 1.1. Promoure dinàmiques i economies responsables i sostenibles amb el territori, innovadores, productives i respectuoses amb el medi ambient.
- 1.2. Preservar i mantenir l'entorn però sense oblidar que els pobladors del territori hi han de poder viure amb dignitat i desenvolupar-hi les seves activitats.

Línia 2.- La diversificació de l'economia rural.

- 2.1. Fomentar l'arribada de població nova i/o jove.
- 2.2. Lluitar per la desestacionalització de l'activitat.
- 2.3. Generar ocupació.

Línia 3.- La promoció de les produccions locals i de qualitat.

- 3.1. Afavorir la producció de productes agroalimentaris, i d'altres no agroalimentaris, de gran valor territorial i alta qualitat artesanal i/o tradicional.
- 3.2. Afavorir el comerç de proximitat.
- 3.3. Promoure el consum d'aquests productes, tant per a pobladors, com per a turistes.

Línia 4.- El foment de la cooperació.

- 4.1. Promoure la cooperació i el foment de l'associacionisme local i sectorial que millori el marcat individualisme territorial.
- 4.2. Fomentar la formació, la innovació i la transferència de coneixements.

La decisió d'apostar per aquest projecte ha estat consensuat prèviament pels col·lectius implicats i per tots els membres de la Comissió Tècnica del Consorci Leader

Pirineu Occidental. A més a més, el projecte encaixa clarament en les línies estratègiques del Consorci sorgides d'un procés de participació pública realitzat el 2015:

Amb aquest projecte és pretén **desenvolupar una metodologia per fomentar la contribució voluntària dels diversos agents socials en la conservació i valorització del patrimoni natural i cultural rural**. I fomentar el **turisme sostenible i responsable**, i contribuint també a mitigar els efectes del **canvi climàtic**. Objectius que encaixen clarament en la **línia 1 de La sostenibilitat de l'entorn i de les activitats que s'hi desenvolupen** i la promoció de dinàmiques i economies responsables i sostenibles amb el territori, innovadores, productives i respectuoses amb el medi ambient.

La recuperació i posada en valor el **patrimoni cultural** que conforma el **paisatge rural** i la recuperació i manteniment del **patrimoni de paret de pedra seca**. D'acord amb la **línia 3 de promoció de les produccions locals i de qualitat i afavoriment de la producció de productes agroalimentaris, i d'altres no agroalimentaris, de gran valor territorial i alta qualitat artesanal i/o tradicional**. I tenint en compte que una de les fites dels promotors de la ruta del Cinquè Llac és la promoció del producte local.

Aquesta iniciativa promou que les empreses turístiques es sumin al **turisme sostenible**, fet que afavoreix la **possibilitat d'incrementar els usuaris** sensibles amb el respecte i la conservació dels llocs que visiten. Per aquest motiu, el projecte pretén generar de forma indirecta ocupació i desestacionalització del sector. **Línia 2: La diversificació de l'economia rural: Lluitar per la desestacionalització de l'activitat i Generar ocupació.**

I finalment, les accions que es proposen busquen la **col·laboració i el voluntariat d'empreses, institucions públiques i particulars**. A més es vol desenvolupar una **metodologia transferible** a partir de l'experiència del projecte perquè altres projectes de característiques similars puguin aplicar-la. I per tant, s'ajusta a la **línia 4 de foment de la cooperació**, fomentar la formació, la innovació i la **transferència de coneixements**.

5.5 Valorització dels recursos endògens i produccions locals.

El **paisatge rural** representa un **patrimoni cultural i natural** molt important dels nostres territoris. Per aquest motiu es clau vincular i implicar els visitants, els agents turístics i la comunitat local amb la conservació del territori i del paisatge rural.

El projecte vol posar en valor aquests recursos dels quals disposem. Però posar-los en valor no vol dir sols tenir la capacitat d'apreciar-los i gaudir-los en una passejada o en una fotografia. Es tracta també de **fer-nos responsables de la seva conservació**.

És per això que es busca **el compromís dels visitants i dels agents locals a través d'accions de manteniment i recuperació del patrimoni natural** (creació de microreserves) i **cultural** (manteniment i rehabilitació de camins i construccions de

pedra seca), que poden ser **contribucions econòmiques o voluntariat** en els projectes que es plantegen.

Així mateix, **les zones de muntanya** són unes de les zones del món més susceptibles a patir els **efectes del canvi climàtic i l'impacte** que tenen en el medi ambient, la població i les activitats econòmiques. Fer-nos conscients de la nostra contribució a aquests efectes, també quan som turistes, calculant per exemple la nostra petjada de carboni, pot suposar una valorització important del nostre entorn natural. Doncs pot representar no sols la compensació d'aquesta petjada, si no la voluntat de reduir-la i contribuir a mitigar els efectes del canvi climàtic.

D'altra banda, cal destacar que els sis allotjaments integrats actualment dins el producte del Cinquè Llac han apostat des del seu inici, per la **promoció de la gastronomia i els productes locals**, dels propis productors i elaboradors.

Els plats que s'ofereixen utilitzen majoritàriament aquests productes i han comptat amb assessorament de la Fundació Alcía per a la preparació de menús i pícnic saludables per als clients, aprofitant els productes de proximitat.

5.6 Descripció i formulació dels objectius.

L'objectiu principal del projecte és **desenvolupar una metodologia per fomentar la contribució voluntària de les empreses turístiques, la població local i els visitants, en la conservació i valorització del patrimoni natural i cultural rural a partir de les fórmules Visitor Payback.**

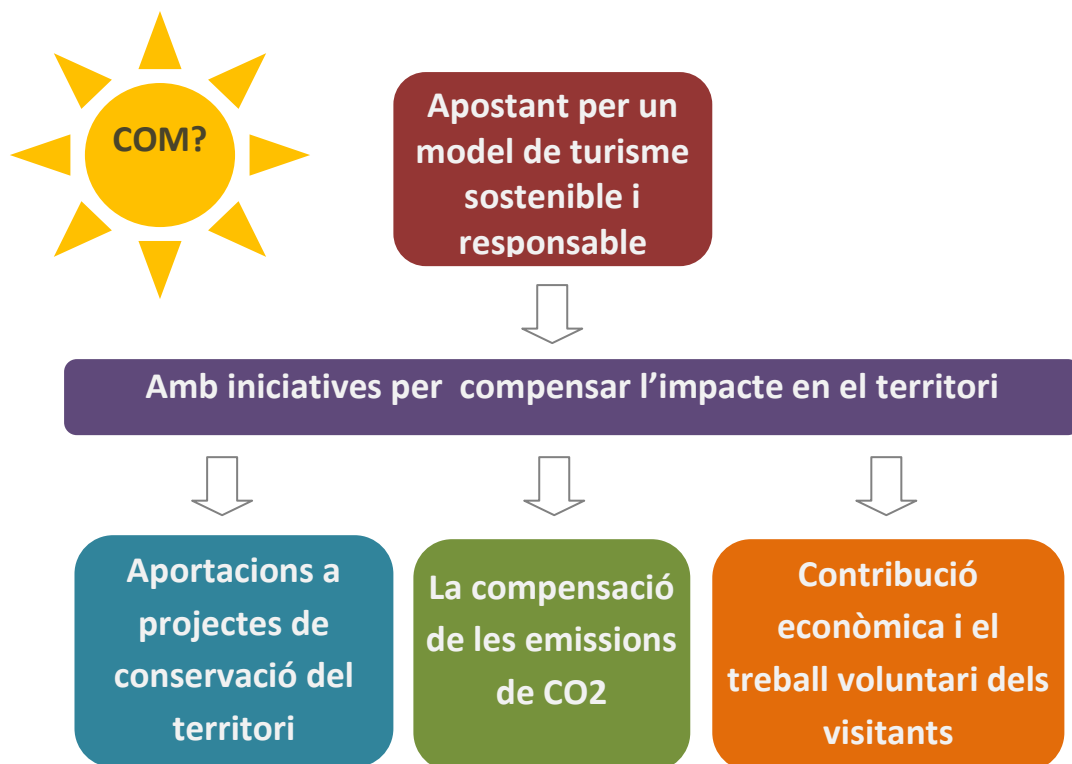
Objectiu general:

- ✓ **Vincular i implicar els visitants, els agents turístics i la comunitat local amb la conservació del territori i del paisatge rural.**

Objectius específics

- ✓ **Recuperar i posar en valor el patrimoni cultural** que conforma el paisatge rural, a partir de la col·laboració ciutadana i l'administració en la recuperació i manteniment del patrimoni de paret de pedra seca.
- ✓ **Sensibilitzar als visitants i als agents turístics dels efectes del canvi climàtic i l'impacte** que tenen en el medi ambient, la població i les activitats econòmiques, i de la pròpia **contribució del turisme** a l'emissió de CO2.
- ✓ **Contribuir a mitigar els efectes del canvi climàtic** implementant mesures des del sector públic i privat que contribueixin a la reducció del seu impacte i a la sostenibilitat del sector turístic.

- ✓ **Participar d'un turisme sostenible i responsable i augmentar el nombre d'usuaris** del Cinquè Llac, especialment d'aquells més compromesos amb la sostenibilitat i la implicació amb el territori que visiten.
- ✓ **Promoure la col·laboració i el voluntariat** oferint a empreses, fundacions i institucions públiques la possibilitat de contribuir a cofinançar aquests projectes de restauració del patrimoni, i organitzant accions de voluntariat per col·laborar en el desenvolupament dels projectes específics.
- ✓ **Desenvolupar una metodologia transferible** a partir de l'experiència del projecte perquè altres projectes de característiques similars puguin aplicar-la.

Els **objectius del projecte** encaixen amb els objectius definits en l'**estratègia de desenvolupament del CLPO** tal com s'exposa en el punt 5.4.

I a més ens permet sumar-nos al compliment d'alguns dels objectius definits en [Els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible \(ODS\)](#) que guien la implementació de [l'Agenda 2030 de les Nacions Unides per al Desenvolupament Sostenible](#), aprovada el 25 de setembre del 2015.

OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

Objectiu 6. Garantir la disponibilitat i una gestió sostenible de l'aigua i el sanejament per a totes les persones

6.6 Per a 2020, protegir i restablir els ecosistemes relacionats amb l'aigua, inclosos boscos, muntanyes, aiguamolls, rius, aqüífers i llacs.

Objectiu 8. Promoure el creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostenible, l'ocupació plena i productiva i el treball digne per a tothom.

8.9 Per a 2030, elaborar i posar en pràctica polítiques de promoció de d'un turisme sostenible que creï ocupació i promogui la cultura i els productes locals.

Objectiu 12. Garantir modalitats de consum i producció sostenibles

12.2 per a 2030, assolir la gestió sostenible i l'ús eficient dels recursos naturals.

12.b Elaborar i aplicar instruments que permetin vigilar els efectes en el desenvolupament sostenible a fi d'aconseguir un turisme sostenible que creï llocs de treball i promogui la cultura i els productes locals.

Objectiu 13. Adoptar mesures urgents per a combatre el canvi climàtic i els efectes d'aquest.

Objectiu 15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres, gestionar els boscos de manera sostenible, combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la biodiversitat

15.9 Per a 2020, integrar els valors dels ecosistemes i de la biodiversitat a la planificació nacional i local i als processos de desenvolupament, així com a les estratègies i als informes de reducció de la pobresa.

15.a Mobilitzar i augmentar de forma significativa els recursos financers procedents de totes les fonts per tal de conservar i utilitzar de forma sostenible la biodiversitat i els ecosistemes.

5.7 Descripció del valor afegit que suposarà la cooperació.

Els **objectius** que es plantegen en aquest projecte tant des del punt de vista de l'**Associació Marques de Pastor** com des del **Consorci Leader Pirineu Occidental** són molt **ambiciosos** donada la voluntat d'incidir en el comportament i sensibilitat de les empreses turístiques, la població local i els visitants, envers **grans reptes** que es plantegen tant des de les zones rurals com des dels gestors territorials en general:

- **La conservació i gestió del territori i del paisatge rural.**
- **Els efectes del canvi climàtic i la seva mitigació.**
- **L'impacte i la sostenibilitat del sector turístic.**

I la fórmula que es planteja per assolir els objectius es basa en la col·laboració i el voluntariat, com a recepta clau per a l'èxit del projecte.

Per tant, la cooperació públic-privada del projecte, més enllà dels beneficis que representa per als participants, doncs permet la suma de recursos, l'intercanvi de coneixements, experiències i saber fer, té un valor afegit per la incidència en la cooperació que representen les accions que es proposen.

La consolidació d'una metodologia transferible a partir de l'experiència del projecte perquè altres projectes de característiques similars puguin aplicar-la, basada en la cooperació públic-privada dels promotors, i de la col·laboració dels diversos agents socials en les accions que es proposen, fa de la cooperació la columna vertebral del projecte *Suma't i involucra't*.

La cooperació a més permetrà incrementar la **repercussió del projecte i dels resultats** obtinguts en l'àmbit de desenvolupament rural i turisme sostenible.

5.8 Incidència sobre el sector de dones, joves.

El futur de les zones rurals es basa en el **desenvolupament socioeconòmic sostenible** del territori.

Per tal de poder garantir la conservació del patrimoni natural i cultural rural, així com la capacitat de generar ocupació per als seus habitants, cal potenciar els sectors econòmics motor de les economies rurals.

En el cas del projecte Suma't i Involucra't es fa especial incidència en el sector turístic i les activitats relacionades, i els sectors vinculats a l'estudi i conservació mediambiental i altres oficis tradicionals basat en el llegat cultural dels nostres avantpassats.

Promoure un turisme sostenible i responsable a nivell territorial ens fa sumar-nos a la tendència internacional de creixement de la demanda d'aquest sector. De manera que es puguin **generar oportunitats per a la població en general, i per al sector de dones i joves en particular.**

Amb les propostes concretes del projecte per a la restauració del patrimoni cultural i natural de l'entorn, es desenvolupen tasques en que es preveu incorporar a joves, sigui estudiants de diverses branques de formació professional i universitària, llicenciats, així com joves sense formació a través de tallers ocupacionals o altres figures de suport a la seva incorporació laboral.

5.9 Millora del medi ambient i valorització dels recursos naturals.

La **ruta de El Cinquè Llac** és una travessa circular de **senderisme als Pirineus**, amb inici i arribada a la Poble de Segur.

Es tracta d'una ruta de **mitja muntanya**, assequible a tot tipus d'aficionats, que transcorre pels **Pallars i l'Alta Ribagorça, als peus del Parc Nacional d'Aigüestortes i Sant Maurici**, a través d'un itinerari senyalitzat dividit en 5 etapes:

- o *Etapa 1: La Geganta Adormida*
- o *Etapa 2: L'Aquelarre de Serraspina*
- o *Etapa 3: El pont del Diable*
- o *Etapa 4: La Casa Encantada*
- o *Etapa 5: L'estany de Montcortès*

Durant més de 100 km el senderista va superant l'orografia canviant que ofereix la natura, per una de les zones del Pirineu més desconegudes i alhora més sorprenents: **el pla de Corts, la vall Fosca i la vall de Manyanet, i descobrint el llac de Montcortès, El Cinquè Llac.**

Un dels principals valors de la ruta és que **la major part del recorregut es fa per camins de ferradura i corriols de muntanya (62%)**, alguns recuperats per a l'ocasió i d'altres ja marcats pels respectius consells comarcals.

Amb la incorporació del projecte Suma't i involucra't es busca la valorització dels recursos naturals i la millora del medi ambient.

La valorització dels recursos naturals

El paisatge rural té un paper clau en el desenvolupament territorial especialment en les zones rurals, i representa un patrimoni natural i cultural molt important.

Amb aquest projecte es pretén **recuperar i posar en valor el patrimoni cultural**, a partir de **la col·laboració ciutadana i l'administració** en la gestió i ordenació del paisatge.

Amb l'AC1 *Apadrina un camí!* i l'AC3 *Suma't al voluntariat!* Es proposa un model de col·laboració ciutadana i de l'administració en la recuperació i manteniment del patrimoni de paret de pedra seca i dels camins tradicional, a través de contribucions econòmiques i voluntariat.

La millora del medi ambient

Amb el projecte es pretén contribuir al **desenvolupament d'un turisme sostenible**.

Davant els efectes del **canvi climàtic** i l'impacte que aquests efectes tenen en el medi ambient, la població i les activitats econòmiques, i tenint en compte que el turisme està directament relacionat amb el canvi climàtic:

- Per les **conseqüències** que representen els seus efectes per a les regions de muntanya, les regions costaneres, etc.
- Per la pròpia **contribució** del turisme a l'emissió de CO₂, principalment pel transport dels turistes.

La implementació de mesures des del sector públic i privat que contribueixin a la reducció de l'impacte del canvi climàtic i a la **sostenibilitat del sector turístic** és converteix en una necessitat clau.

Les accions que es plantegen, en concret l'AC2 *Compensa la petjada de carboni!*, té com a objectius: **Sensibilitzar als visitants i als agents turístics dels efectes del canvi climàtic** i de la pròpia **contribució del turisme** a l'emissió de CO₂ amb el càlcul de la petjada de carboni. **Contribuir a mitigar els efectes del canvi climàtic** compensant aquesta petjada en projecte mediambientals al territori com les microreserves que es preveuen crear.

A més aquestes **microreserves** representaran una millora en la conservació de la biodiversitat de la zona per on transcorre la ruta de El Cinquè Llac, en espais d'especial interès per determinats espècies de fauna o flora, amenaçada o protegida.

En el seu conjunt el projecte aposta per un **turisme sostenible i responsable i augmentar el nombre d'usuaris**, en aquest cas del Cinquè Llac, més compromesos amb la sostenibilitat i la implicació amb el territori que visiten. Amb la finalitat que aquest pugui ser un **model exportable a altres iniciatives**.

Mostra de la contribució al desenvolupament sostenible és la coherència del projecte amb alguns dels objectius definits en [Els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible \(ODS\)](#) que guien la implementació de [l'Agenda 2030 de les Nacions Unides per al Desenvolupament Sostenible](#), aprovada el 25 de setembre del 2015, tal i com s'assenyala en l'apartat 5.6.

5.10 Participació organitzativa, operativa i/o financera del sector privat.

L'Associació Marques de Pastor és una **associació privada sense ànim de lucre**, formada per 6 cases rurals i una agència de viatges local, que gestiona el itinerari de senderisme El Cinquè Llac.

En aquest projecte el CLPO coopera amb aquesta entitat privada que és la promotora de la iniciativa que es presenta. Els membres de l'associació han estat treballant amb diferents professionals i empreses, per donar forma a una iniciativa innovadora que beneficiï al territori i que permeti mantenir i augmentar la comunicació de la sostenibilitat en què es basa El Cinquè Llac.

La participació organitzativa i operativa és molt rellevant en aquest projecte per part de l'associació. El coneixement de les actuacions previstes i del territori d'aplicació és clau per a l'èxit dels objectius previstos. I el **colideratge** amb el sector privat és necessari per al CLPO per tal de poder garantir el futur del projecte en El Cinquè Llac, i per la possibilitat de fer transferible la metodologia desenvolupada.

La participació financera de l'associació és de 3.333,33 €, quantitat corresponent al 10% del pressupost total del projecte. Actualment, ja destina una part del preu del paquet turístic El Cinquè Llac, un 10%, a projectes de recuperació de camins i de parets de pedra seca.

5.11 Resultats previstos i contribució a la correcció de desequilibris mediambientals, socioeconòmics, culturals i d'ocupació.

Resultats esperats:	
AC1 Apadrina un camí!	Projecte tècnic de restauració dels camins i mapa online Rehabilitació de camins tradicionals i recuperació de parets de pedra seca i del patrimoni rural material i immaterial. Participació de visitants, empreses, ens i població local en el micromecenatge de cada proposta anual de recuperació i manteniment de camí i pedra seca.
AC2 Compensa la petjada de carboni!	Una eina de càlcul de petjada de carboni online clara, acurada i efectiva Un elevat nombre de visitants que es vinculin amb el territori que compensin la seva petjada amb projectes locals Reducció de la petjada de carboni que representa el Cinquè Llac Creació de microreserves en l'entorn del Cinquè Llac que permetin la conservació de la biodiversitat local Acords de custòdia amb els propietaris dels espais on s'ubiquin les microreserves
AC3 Suma't al voluntariat!	Una elevada participació en la setmana de voluntariat proposat en cada anualitat
AC4 Comunicació online i offline	Una bona difusió del projecte amb el vídeo promocional Una estratègia de comunicació efectiva Una secció web clara, atractiva i efectiva Major nombre d'usuaris del Cinquè Llac interessats en contribuir al turisme sostenible i que participin en les accions del projecte Suma't i involucra't
AC5 Elaboració d'un manual de bones pràctiques	Una metodologia de treball de responsabilitat social replicable en projectes turístics de característiques similars. Un manual de bones pràctiques capaç de recollir l'experiència del projecte i transferible a altres ens i territoris.
AC6 Coordinació del projecte	Compliment dels objectius establerts així com dels compromisos assumits Assoliment de l'execució del pressupost i de les accions Augment del valor turístic del territori per la millora del seu patrimoni natural i cultural Millora del posicionament turístic del territori om a destí sostenible i responsable

Amb aquests resultats s'espera contribuir a la correcció de desequilibris mediambientals, socioeconòmics, culturals i d'ocupació:

- *Desequilibris mediambientals*: La creació de microreserves en l'entorn del Cinquè Llac permeten la conservació de la biodiversitat local, fomenten el acord de custòdia, i incideixen en la necessitat de tenir cura de la natura que ens envolta. Amb el càlcul de la petjada de carboni i la seva compensació en les microreserves, més enllà dels propis beneficis mediambientals, es tracta de desenvolupar un model de turisme sostenible i respectuós amb el medi ambient que arrela al nostre territori.

- *Desequilibris socioeconòmics*: En les zones rurals especialment de muntanya, caracteritzades per una elevada taxa de despoblació, l'envelliment de la població, l'abandonament dels oficis tradicionals, etc. On es disposa d'infraestructures limitades i una ocupació molt sectoritzada, la valorització del patrimoni natural i cultural permet enfortir el sector turístic, millorar del posicionament turístic del territori com a destí sostenible i responsable, i en conseqüència crear oportunitats.

- *Desequilibris culturals*: La configuració del paisatge rural ha estat conseqüència de segles d'activitat humana, i en especial per l'activitat agrícola, ramadera i forestal. El pobles que habiten aquests territoris disposen d'un patrimoni cultural que en els temps de la globalització cal protegir i conservar. La recuperació dels camins i les construccions de pedra seca esdevenen una manera de conservar aquest paisatge i difondre aquest patrimoni.

- *Desequilibris d'ocupació*: Les accions proposades volen incidir de forma directa en la creació d'ocupació, donat que es vol dotar d'eines als agents territorials i empreses per tal d'incrementar l'activitat.

5.12 Indicadors per al seguiment i avaluació.

Indicadors de seguiment:

AC1	Apadrina un camí!	Nombre de trams de recuperació i manteniment de paret de pedra seca i de camins proposats i recuperats. Nombre de participants en el micromecenatge de cada proposta anual de recuperació i manteniment de camins i pedra seca. Percentatge de finançament de cada tram fruit del projecte respecte al cost total.
AC2	Compensa la petjada de carboni!	Nombre de visitants que compensen la seva petjada amb projectes locals Dades anuals de la petjada de carboni que representa el Cinquè Llac Nombre de microreserves proposades en l'entorn del Cinquè Llac Nombre d'acords de custòdia signats
AC3	Suma't al voluntariat!	Nombre de participants en el voluntariat proposat en cada anualitat
AC4	Comunicació online i offline	Nombre de visualitzacions i comparticions del vídeo promocional en els diferents mitjans on estigui disponible Nombre de visites a la secció web Nombre de notícies i mitjans que es fan ressò del projecte Nombre d'usuaris del Cinquè Llac i nombre dels que participen en les accions del projecte Suma't i involucra't i grau de participació
AC5	Elaboració d'un manual de bones pràctiques	Nombre de comparticions del manual de bones pràctiques. Nombre d'entitats interessades en el manual de bones pràctiques i en conèixer el projecte.
AC6	Coordinació del projecte	Nombre de comitès de pilotatge, jornades i actes organitzats Nombre d'accions realitzades Percentatge d'execució del pressupost Grau de satisfacció dels resultats obtinguts

5.13 Actuacions a realitzar: comunes i individualitzades.

A continuació es detallen les actuacions previstes en el projecte i el cronograma d'execució.

Suma't i involucra't Projecte de Cooperació estratègic Convocatòria 2018 <i>Consorci Leader Pirineu Occidental -CLPO</i> <i>Associació Marques de Pastor - AMP</i> El Cinquè Llac		
ACCIONS		
AC1	Apadrina un camí!	fitxa AC1
AC2	Compensa la petjada de carboni!	fitxa AC2
AC3	Suma't al voluntariat!	fitxa AC3
AC4	Comunicació online i offline	fitxa AC4
AC5	Elaboració d'un manual de bones pràctiques	fitxa AC5
AC6	Coordinació del projecte	fitxa AC6

CRONOGRAMA ACCIONS		2018											
		Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setembre	Octubre		
AC1 Apadrina un camí!	El treball de camp, la redacció del projecte tècnic de restauració i la cartografia	●											
	Habilitació lloc propi web de crowdfunding (vinculada a l'AC4)		●										
AC2 Compensa la petjada de carboni!	Publicació 1r projecte de micromecenatge <i>Apadrina un camí!</i> (vinculada a l'AC4)			●									
	Creació software online per al càlcul de la petjada de carboni (vinculada a l'AC4)									●			
	Creació de microreserves						●						
	Els Acords de Custòdia								●				
AC3 Suma't al voluntariat!	Incorporació del calendari i el formulari d'inscripció a la secció web(vinculada a l'AC4)			●									
	Setmana del voluntariat					●							
AC4 Comunicació online i offline	Desenvolupament d'una estratègia de comunicació										●		
	Habilitació de la secció del projecte Suma't i Involucra't a la web (AC1, AC2 i AC3)									●			
AC5 Elaboració d'un manual de bones pràctiques	Elaboració d'un vídeo promocional de totes les accions										●		
	Seguiment i redacció del manual de bones pràctiques										●		
AC6 Coordinació del projecte	Coordinació i suport tècnic del projecte										●		
		● Finalització, entrega o publicació de tasques											

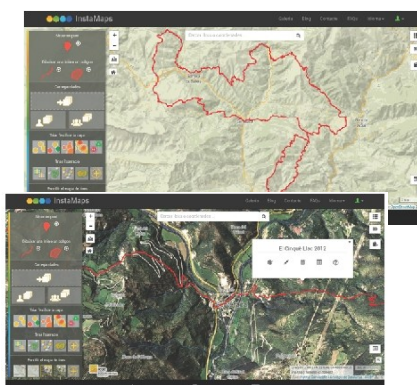
AC1	TÍTOL DE L'ACCIÓ	Apadrina un camí!
Projecte específic:	Suma't i Involucra't	
Tipus d'acció:	Comuna	
Objectiu general:		
✓ Desenvolupar una metodologia per fomentar la contribució voluntària de les empreses turístiques, la població local i els visitants, en la conservació i valorització del patrimoni natural i cultural rural a partir de les fórmules Visitor Payback. ✓ Vincular i implicar els visitants, els agents turístics i la comunitat local amb la conservació del territori i del paisatge rural.		
Objectius de l'acció:		
✓ Recuperar i posar en valor el patrimoni cultural que conforma el paisatge rural, a partir de la col·laboració ciutadana i l'administració en la recuperació i manteniment del patrimoni de paret de pedra seca. ✓ Promoure la col·laboració i el voluntariat oferint a empreses, fundacions i institucions públiques la possibilitat de contribuir a cofinançar aquests projectes de restauració del patrimoni, i organitzant accions de voluntariat per col·laborar en el desenvolupament dels projectes específics.		
Col·lectiu beneficiari:		
Els visitants del territori i la població local.		
Descripció de l'acció:		
La iniciativa <i>Apadrina un camí!</i> planteja l'obertura d'un projecte de micromecenatge anual en la web de crowdfunding per tal de dur a terme una actuació de restauració concreta i ben definida en un dels camins tradicionals de la ruta el Cinquè Llac. Per tal de tirar endavant el projecte <i>Apadrina un camí!</i> cal dur a terme un treball previ d'organització i preparació en diversos àmbits: Treball de camp. En primer lloc cal fer una revisió sistemàtica de l'estat dels camins que recorre la ruta El Cinquè Llac per avaluar l'estat de manteniment i les necessitats d'intervenció. - Localització i avaluació sobre el terreny dels punts d'intervenció. - Georeferenciació dels punts d'actuació sobre els traçat amb GPS de la ruta El Cinquè Llac. - Documentació fotogràfica i descriptiva de l'estat actual de cada punt d'actuació. - Projecte tècnic de restauració dels camins. Inclou la redacció d'un projecte executiu que detalli punt per punt la feina que es proposa dur a terme per rehabilitar les àrees malmeses. - Descripció tècnica de les intervencions que es proposen realitzar per cada un dels punts d'actuació.		

- Amidament i valoració econòmica de cada actuació proposada.
- Valoració tècnica de la rellevància de cada actuació i proposta de prioritats.

3. **Cartografia.** Disseny d'un mapa online amb l'aplicació Instamaps del ICC (Institut Cartogràfic de Catalunya) amb tota la informació de la ruta i les intervencions previstes.

- Localització i caracterització sobre la cartografia de la ruta El Cinquè Llac dels diferents punts d'actuació proposats.
- Creació de les biblioteques.
- Elaboració d'un històric de les actuacions dutes a terme fins al moment actual.

A partir del projecte tècnic elaborat, i comptant amb l'opinió dels senderistes que hauran caminat la ruta, **cada any es triarà un punt del camí on calgui reconstruir algun element de pedra seca, ja sigui paret, empedrat o alguna altra construcció malmesa.**

Es crearà una **secció web del projecte Suma't i Involucra't** que contemplarà les 3 accions principals del projecte. En l'apartat *Apadrina un camí!* es presentarà la **proposta anual** de reconstrucció mostrant l'estat actual i la restauració plantejada de manera que, cada inici de temporada, les persones interessades puguin col·laborar econòmicament a tirar-lo endavant. S'habilitarà en aquest apartat el **lloc web propi de crowdfunding** (En l'AC4 *Comunicació online i offline* es contempla aquesta part i el pressuposta).

Les aportacions que puguin recollir-se es sumaran a les diverses línies de finançament amb les que treballa habitualment l'Associació Marques de Pastor.

Es preveuen diverses modalitats de col·laboració en funció de l'import de les aportacions, tot i que totes les aportacions es sumaran i es gestionaran en conjunt per finançar l'actuació de restauració promoguda.

Àmbit d'intervenció: Consorci Leader Pirineu Occidental

Responsable: Consorci Leader Pirineu Occidental

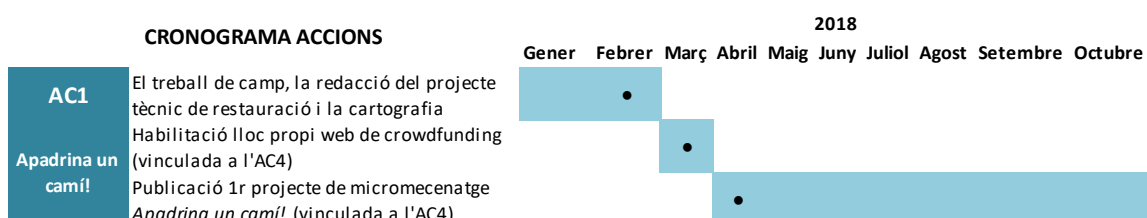
Indicadors de seguiment:

Resultats esperats:

- o Nombre de trams de recuperació i manteniment de paret de pedra seca i de camins proposats i recuperats. - o Nombre de participants en el micromecenatge de cada proposta anual de recuperació i manteniment de camins i pedra seca. - o Percentatge de finançament de cada tram fruit del projecte respecte al cost total.	- o Projecte tècnic de restauració dels camins i mapa online. - o Rehabilitació de camins tradicionals i recuperació de parets de pedra seca i del patrimoni rural material i immaterial. - o Participació de visitants, empreses, ens i població local en el micromecenatge de cada proposta anual de recuperació i manteniment de camí i pedra seca.
--	--

Calendari:

- El treball de camp, la redacció del projecte tècnic de restauració i la cartografia – Temporització: 2 mesos
- Habilitació lloc propi web de crowdfunding – Temporització: 1 mes (AC4)

Pressupost:

AC1 Apadrina un camí!			
Treballa de camp, projecte de restauració, cartografia			5.929,00 €
Projecte de micromecenatge/crowdfunding web pròpia			pressupostat en l'AC4
Concepte	Unitats	Preu Unitat	Import
Treball de camp			
6 jornades de treball de camp per recórrer les etapes de la Ruta El Cinquè Llac	6	250,00	1.500,00 €
Redacció de projecte i fitxes d'actuacions	3	200,00	600,00 €
Fitxes de les actuacions proposades	2	200,00	400,00 €
Històric de les actuacions i fitxes	2	200,00	400,00 €
Cartografia			
Disseny d'un mapa amb la plataforma Instamaps	1	2.000,00	2.000,00 €
Subtotal			4.900,00 €
Iva 21 %			1.029,00 €
Total			5.929,00 €

**La despesa d'incorporació dels projectes de micromecenatge i creació del crowdfunding propi en la secció en la web es pressuposta en l'acció 4 Comunicació online i offline.*

AC2	TÍTOL DE L'ACCIÓ
Projecte específic:	Compensa la petjada de carboni! <i>Suma't i Involucra't</i>
Tipus d'acció:	<i>Comuna</i>
Objectiu general: ✓ Desenvolupar una metodologia per fomentar la contribució voluntària de les empreses turístiques, la població local i els visitants, en la conservació i valorització del patrimoni natural i cultural rural a partir de les fórmules Visitor Payback. ✓ Vincular i implicar els visitants, els agents turístics i la comunitat local amb la conservació del territori i del paisatge rural.	
Objectiu de l'acció: ✓ Sensibilitzar als visitants i als agents turístics dels efectes del canvi climàtic i l'impacte que tenen en el medi ambient, la població i les activitats econòmiques, i de la pròpia contribució del turisme a l'emissió de CO2. ✓ Contribuir a mitigar els efectes del canvi climàtic implementant mesures des del sector públic i privat que contribueixin a la reducció del seu impacte i a la sostenibilitat del sector turístic. ✓ Participar d'un turisme sostenible i responsable i augmentar el nombre d'usuaris del Cinquè Llac, especialment d'aquells més compromesos amb la sostenibilitat i la implicació amb el territori que visiten.	
Col·lectiu beneficiari: Els visitants, els agents turístics i la comunitat local.	
Descripció de l'acció: En aquesta acció el que es proposa és que els visitants calculin la petjada de carboni del seu viatge i que la puguin compensar amb projectes locals que afavoreixin l'hàbitat d'espècies concretes. Els projectes poden anar des de la plantació d'arbres per absorbir directament el carboni addicional, a projectes com la gestió de boscos o creació de microreserves. La "compensació de carboni" és un mètode que contraresta el CO2 acumulat a través del finançament de plantacions d'arbres. Amb el temps, els arbres plantats absorbeixen la quantitat de CO2 que ha suposat el seu viatge i el reemplacen per O2. Aquesta és una bona manera d'assumir la responsabilitat pel carboni produït pel seu viatge i inspirar a altres a fer el mateix. El Pallars és una zona amb molta massa forestal i per tant, aquesta compensació s'ha de fer en gestió de boscos i foment de la biodiversitat. Per a dur a terme aquesta acció cal dur a terme els següents treballs: - Disposar d'un software online per al càlcul de la petjada de carboni i així poder compensar el diòxid de carboni en projectes mediambientals - La creació i gestió de microreserves - Els Acords de Custòdia Disposar d'un software online per al càlcul de la petjada de carboni i així poder compensar el diòxid de carboni en projectes mediambientals Per tal de poder calcular la petjada de carboni de l'activitat turística del Cinquè Llac cal mesurar la quantitat total d'emissions de GEH provinents directament o indirecte del desenvolupament	

d'aquesta activitat.

Es definirà l'abast de l'estudi i les emissions que es consideraran: emissions directes (abast 1) que es produeixen dins del sistema, les emissions indirectes associades al consum elèctric (abast 2), i les emissions de la cadena de subministrament (abast 3).

Dels diferents àmbits a analitzar, s'estimaran els fluxos directes i indirectes en base a les dades disponibles. Per exemple, un mínim de dades que es requeriran són:

- Arribades / sortides: nº d'arribades per mitjà de transport; origen; destí final (en cas de turistes en que El Cinquè Llac és només una etapa d'un viatge més llarg), etc.
- Allotjament: cens d'allotjaments; nº de pernoctacions; consums energètics mitjans per tipologia d'establiment.
- Mobilitat interna: cotxe propi, cotxe de lloguer, transport públic i tipologia.
- Activitats: consum energètic dels establiments i punts d'interès turístic.

Es **recolliran les dades** corresponents als 7 establiments que conformen la ruta del Cinquè Llac per tal de **poder calcular la petjada de carboni** que representa la pernoctació en cada un d'aquest allotjaments.

Finalment es **desenvoluparà l'eina online**, que contindrà les dades d'inventari, que permeti als visitants calcular la petjada de carboni del seu viatge i estada al Cinquè Llac.

La **incorporació de l'eina a la secció web Suma't i Involucra't** junt amb les diferents propostes de projectes de **gestió de boscos i microreserves**, permetrà als visitants fer la compensació de la seva petjada en l'àmbit territorial del projecte.

Per aquesta acció es proposa valorar la possible col·laboració amb el [projecte ENFOCC](#) per tal de poder aprofitar la seva experiència i actuacions dutes a terme en relació al càlcul de la petjada de carboni i l'eina *Enegest*.

La creació i gestió de les microreserves

Per poder fer la **compensació de les emissions de GEH al territori** es pretén crear projectes de microreserves en l'àmbit del Cinquè Llac.

Es proposa portar a terme un estudi bibliogràfic per identificar poblacions conegudes d'espècies de la zona que poden ser emblemàtiques i atractives per als visitants (p.e.: les poblacions conegudes de voltors i d'altres rapinyaires i de la planta rupícola la corona de rei, etc.). Amb la finalitat de ressaltar algunes d'aquestes espècies i comunitats presents a la ruta, i els indrets on es troben.

Posteriorment el treball de camp, que consistirà en recórrer la ruta el Cinquè Llac per identificar-hi espècies emblemàtiques i, sobretot, algunes zones d'àrea reduïda susceptibles a necessitar algun tipus de protecció a escala local. (Un exemple seria un tram de riera amb una bona població de libèl·lules que es veuria beneficiada per una gestió dels seus marges p.e. una neteja menys agressiva). Identificar els indrets, possiblement molt reduïts en mida, on des del Cinquè Llac es podria intervenir per protegir una espècie d'interès conservacionista.

A partir del recull d'informació, caldrà definir els **projectes mediambientals**. Es presentarà una memòria que descriu els valors naturals de la ruta en general (aus rapinyaires, flor emblemàtica, insectes, etc.) i proposi un nombre indeterminat d'indrets susceptibles de ser gestionats per millorar la conservació d'alguna espècie o grup d'espècies en concret. La memòria inclourà fotografies d'algunes de les espècies més emblemàtiques, i cartografia en cas dels

indrets proposats per ser gestionats amb criteris més naturalista.

La **creació i gestió d'aquesta xarxa de microreserves** per afavorir la biodiversitat a l'entorn del Cinquè Llac implicarà nombroses accions com mantenir prats de dall en actiu, aclarir un bosc i posar-hi caixes niu, plantar certes espècies que menja una eruga o, en altres crear o mantenir una bassa,... Per tant, serà necessari elaborar acords de custòdia.

Caldrà identificar també els espais on fer la gestió forestal per millorar els boscos.

Els Acords de Custòdia

A partir del moment d'identificació dels indrets d'interès és necessari trobar el propietari, establir una relació cordial i intentar establir un tipus de gestió més conservacionista.

La **custòdia del territori** és un conjunt d'estratègies i instruments que pretenen implicar els propietaris i usuaris del territori en la conservació i el bon ús dels valors i els recursos naturals, culturals i paisatgístics.

Els acords es concreten **mitjançant pactes voluntaris** que acorden les entitats de custòdia del territori i els propietaris dels terrenys a conservar, i que estableixen compromisos per a les dues parts dirigits a mantenir o recuperar el patrimoni natural o cultural de les finques objecte d'aquests pactes. ([Xarxa de Custòdia del Territori](#))

L'associació Marques de Pastor signaria acords de custòdia del territori amb propietaris (públics i privats) dels espais on es vulgui actuar pel foment de la biodiversitat.

Àmbit d'intervenció: Consorci Leader Pirineu Occidental

Responsable: Consorci Leader Pirineu Occidental

Indicadors de seguiment:

- o Nombre de visitants que compensen la seva petjada amb projectes locals
- o Dades anuals de la petjada de carboni que representa el Cinquè Llac
- o Nombre de microreserves proposades en l'entorn del Cinquè Llac
- o Nombre d'acords de custòdia signats

Resultats esperats:

- o Una eina de càlcul de petjada de carboni online clara, acurada i efectiva
- o Un elevat nombre de visitants que es vinculin amb el territori que compensin la seva petjada amb projectes locals
- o Reducció de la petjada de carboni que representa el Cinquè Llac
- o Creació de microreserves en l'entorn del Cinquè Llac que permetin la conservació de la biodiversitat local
- o Acords de custòdia amb els propietaris dels espais on s'ubiquin les microreserves

Calendari:

- Software online per al càlcul de la petjada de carboni: Recollida dades - Temporització: 2 mesos , Adequació eina i web - Temporització: 2 mesos
- La creació i gestió de les microreserves - Temporització: 2 mesos (*una setmana de maig treball de camp*)
- Acords de custòdia - Temporització: 2 mesos

CRONOGRAMA ACCIONS		2018									
		Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setembre	Octubre
AC2 Compensa la petjada de carboni!	Creació software online per al càlcul de la petjada de carboni (vinculada a l'AC4)										
	Creació de microreserves										
	Els Acords de Custòdia										

Pressupost:

AC2 Compensa la petjada de carboni!			
Creació software online per al càlcul de la petjada de carboni			5.445,00 €
Creació de microreserves			1.911,80 €
Els Acords de Custòdia			955,90 €
Concepte	Unitats	Preu Unitat	Import
Recollida i càlcul de dades d'inventari, i desenvolupament de l'eina online	1	4.500,00	4.500,00 €
8 jornades de treball de camp i de despatx per a la creació de les propostes de microreserves	8	197,50	1.580,00 €
Assessorament tècnic en l'àmbit de custòdia del territori, biodiversitat i gestió forestal. Redacció dels acords de custòdia	4	197,50	790,00 €
Subtotal			6.870,00 €
Iva 21 %			1.442,70 €
Total			8.312,70 €

AC3	TÍTOL DE L'ACCIÓ	Suma't al voluntariat!
Projecte específic:	Suma't i Involucra't	
Tipus d'acció:	Comuna	

Objectiu general:

- ✓ **Desenvolupar una metodologia per fomentar la contribució voluntària** de les empreses turístiques, la població local i els visitants, en la **conservació i valorització del patrimoni natural i cultural rural** a partir de les fórmules **Visitor Payback**.
- ✓ Vincular i implicar els **visitants, els agents turístics i la comunitat local** amb la conservació del territori i del paisatge rural.

Objectius de l'acció:

- ✓ **Promoure la col·laboració i el voluntariat** oferint a empreses, fundacions i institucions públiques la possibilitat de contribuir a cofinançar aquests projectes de restauració del patrimoni, i organitzant accions de voluntariat per col·laborar en el desenvolupament dels projectes específics.
- ✓ **Recuperar i posar en valor el patrimoni cultural** que conforma el paisatge rural, a partir de la col·laboració ciutadana i l'administració en la recuperació i manteniment del patrimoni de paret de pedra seca.

Col·lectiu beneficiari:

Totes aquelles persones interessades en col·laborar en la recuperació de les parets de pedra i amb el territori a través del voluntariat.

Descripció de l'acció:

L'acció consisteix en organitzar des de l'Associació Marques de Pastor **una setmana de voluntariat** oberta a individuals a principis de juny i per grups organitzats en dates a determinar, amb l'objectiu que, a través del treball, donin suport a projectes específics de **restauració de parets de pedra seca**.

Dins la secció del projecte Suma't i Involucra't de la web s'incorporarà **un calendari en i un formulari d'inscripció**.

30

AC4	TÍTOL DE L'ACCIÓ	Comunicació online i offline
Projecte específic:	Suma't i Involucra't	
Tipus d'acció:	Comuna	
Objectiu general:		
✓ Desenvolupar una metodologia per fomentar la contribució voluntària de les empreses turístiques, la població local i els visitants, en la conservació i valorització del patrimoni natural i cultural rural a partir de les fórmules Visitor Payback.		
Objectiu de l'acció:		
✓ Participar d'un turisme sostenible i responsable i augmentar el nombre d'usuaris del Cinquè Llac, especialment d'aquells més compromesos amb la sostenibilitat i la implicació amb el territori que visiten. ✓ Desenvolupar una metodologia transferible a partir de l'experiència del projecte perquè altres projectes de característiques similars puguin aplicar-la.		
Col·lectiu beneficiari:		
Les empreses turístiques, la població local i els visitants.		
Descripció de l'acció:		
Aquesta acció pretén fer efectives les 3 accions proposades amb anterioritat: Apadrina un camí! (acció 1) Compensa la petjada de carboni (acció 2) Suma't al voluntariat (acció 3)		
Per tal de poder garantir l'èxit del projecte és molt important disposar d'una bona estratègia de comunicació, que permeti transmetre de forma clara als visitants, a les empreses turístiques i a la població local, les idees del projecte i les diferents eines que es posen a disposició.		
En aquesta acció es pretén dissenyar instruments per fer visible (online i offline) el compromís dels clients i també de l'associació en aquest programa de contribució voluntària, donant a conèixer els projectes que s'estan desenvolupant i dotant de les eines necessàries per a dur a terme les iniciatives proposades.		
Aquesta acció s'estructura en 3 eixos :		
- Desenvolupament d'una estratègia de comunicació Aquesta estratègia de comunicació tindrà en compte els diferents tipus de públic a qui s'ha d'adreçar: població local, agents turístics, clients, empreses, fundacions, mitjans de comunicació, etc. Una proposta de campanya de comunicació podria ser el següent missatge: <i>Suma't i involucra't! Tu pots ajudar a millorar els llocs que estimes: essent padrí, fent una donació a projectes locals, compartint el teu temps com a voluntari.</i> Es requeriran tasques de comunicació del projecte i el desenvolupament de l'estratègia de comunicació, assessorament en cada una de les accions que es duguin a terme, redacció de textos, edició gràfica de les imatges (tria, ajustaments i preparació) i disseny gràfic dels materials.		

- **Habilitació de la secció del projecte Suma't i Involucra't** a la web del Cinquè Llac, que constarà de 3 apartats principals i traduïda a 5 idiomes. Programació de la plataforma de pagament.

Secció web Suma't i Involucra't. 3 apartats:

Apartat 1: Apadrina un camí! (acció 1)

En aquest apartat **es presentaran les actuacions anuals** per les quals es demani finançament i incorporarà la **plataforma pròpia de crowdfunding o micromecenatge** per poder apadrinar el camí.

Fins ara, la majoria de projectes han utilitzat plataformes de micromecenatge com per exemple *Verkami* però es tracta de plataformes que limiten el temps de la campanya com per exemple a 40 dies i a més a més es queden un 5% de comissió. Amb la incorporació de la plataforma pròpia de crowdfunding ens assegurem que no es perdrà cap diner pel camí i que s'invertirà el 100% de les donacions en els diferents projectes locals.

Apartat 2: Compensa la petjada de carboni (acció 2)

En aquest apartat es proposa al visitant **calcular la seva petjada de carboni** i compensar-la en donacions en projectes locals mediambientals.

La compra de crèdits de carboni amb l'objectiu de finançar projectes locals contribuiria a la millora de l'entorn natural local i proporcionaria un benefici social per als locals.

S'incorporarà l'eina de càlcul de petjada de carboni desenvolupada en l'AC2, i s'enllaçarà a les propostes de projectes de microreserves per a la compensació en l'àmbit local.

Apartat 3: Suma't al voluntariat (acció 3)

Un apartat on poder sumar-se al projecte i apuntar-se als voluntariats. S'habilitaria **un calendari i un formulari d'inscripció**.

- **Elaboració d'un vídeo promocional de totes les accions**

Aquesta **eina és important** per a la **difusió i promoció del projecte**. Permetrà donar a conèixer la iniciativa d'una manera senzilla, atractiva, directa i ràpida. Els vídeos són una de les eines amb més tràfic a Internet, per tant es considera una opció adequada per assolir una àmplia difusió del projecte.

Àmbit d'intervenció: *Consorci Leader Pirineu Occidental*

Responsable: *Consorci Leader Pirineu Occidental*

Indicadors de seguiment:

- o Nombre de visualitzacions i comparticions del vídeo promocional en els diferents mitjans on estigui disponible
- o Nombre de visites a la secció web
- o Nombre de notícies i mitjans que es fan ressò del projecte
- o Nombre d'usuaris del Cinquè Llac i nombre dels que participen en les

Resultats esperats:

- o Una bona difusió del projecte amb el vídeo promocional
- o Una estratègia de comunicació efectiva
- o Una secció web clara, atractiva i efectiva
- o Major nombre d'usuaris del Cinquè Llac interessats en contribuir al turisme sostenible i que participin en

accions del projecte Suma't i involucra't i grau de participació

les accions del projecte Suma't i involucra't

Calendari:

CRONOGRAMA ACCIONS

2018

Gener

Febrer

Març

Abril

Maig

Juny

Juliol

Agost

Setembre

Octubre

AC4

Comunicació online i offline

Desenvolupament d'una estratègia de comunicació

Habilitació de la secció del projecte Suma't i

Elaboració d'un vídeo promocional de totes les accions

Pressupost:

AC4 Comunicació online i offline

Desenvolupament d'una estratègia de comunicació

3.630,00 €

Habilitació de la secció del projecte Suma't i Involucra't a la web

5.082,00 €

Elaboració d'un vídeo promocional de totes les accions

2.329,25 €

Concepte	Unitats	Preu Unitat	Import
Desenvolupament de l'estratègia de comunicació i tasques d'assessorament, redacció de textos, edició i disseny gràfic dels materials	1	3.000,00	3.000,00 €
Habilitació de la secció del projecte Suma't i Involucra't a la web del Cinquè Llac, amb els 3 apartats principals i traduïda a 5 idiomes	1	4.200,00	4.200,00 €
Elaboració d'un vídeo promocional	1	1.925,00	1.925,00 €
Subtotal			9.125,00 €
Iva 21 %			1.916,25 €
Total			11.041,25 €

AC5	TÍTOL DE L'ACCIÓ Elaboració d'un manual de bones pràctiques
Projecte específic:	Suma't i Involucra't
Tipus d'acció:	Comuna
Objectiu general: ✓ Desenvolupar una metodologia per fomentar la contribució voluntària de les empreses turístiques, la població local i els visitants, en la conservació i valorització del patrimoni natural i cultural rural a partir de les fórmules Visitor Payback.	
Objectiu de l'acció: ✓ Vincular i implicar els visitants, els agents turístics i la comunitat local amb la conservació del territori i del paisatge rural. ✓ Desenvolupar una metodologia transferible a partir de l'experiència del projecte perquè altres projectes de característiques similars puguin aplicar-la.	
Col·lectiu beneficiari: Els promotors de la iniciativa es beneficiaran d'aquesta acció que els servirà per al seguiment, valoració i reflexió dels objectius, accions i resultat. I les entitats que vulguin promoure un programa de contribució voluntària Visitor Payback en els seus territoris.	
Descripció de l'acció: Per tal de definir la metodologia de treball desenvolupada en aquest projecte i fer-la exportable a altres projectes i que pugui ser utilitzada per altres entitats que vulguin promoure un programa de contribució voluntària Visitor Payback en els seus territoris, es proposa elaborar un manual de bones pràctiques. A partir de les reunions de posta en marxa de les iniciatives de manteniment, conservació i valorització del patrimoni, del seguiment de les accions, de la seva implementació i dels resultats, es redactarà un document que expliqui la metodologia utilitzada, els beneficis obtinguts, les dificultats trobades i com s'han resolt, així com algunes recomanacions.	
Àmbit d'intervenció: Consorci Leader Pirineu Occidental	
Responsable: Consorci Leader Pirineu Occidental	
Indicadors de seguiment: - o Nombre de comparticions del manual de bones pràctiques. - o Nombre d'entitats interessades en el manual de bones pràctiques i en conèixer el projecte.	Resultats esperats: - o Una metodologia de treball de responsabilitat social replicable en projectes turístics de característiques similars. - o Un manual de bones pràctiques capaç de recollir l'experiència del projecte i transferible a altres ens i territoris.

Calendari:**CRONOGRAMA ACCIONS****2018**

Gener Febrer Març Abril Maig Juny Juliol Agost Setembre Octubre

AC5
Elaboració d'un
manual de
bones

Seguiment i redacció del manual de bones
pràctiques

Pressupost:**AC5 Elaboració d'un manual de bones pràctiques**

Seguiment i redacció del manual de bones pràctiques			3.630 €
---	--	--	----------------

Concepte	Unitats	Preu Unitat	Import
Participació i redacció	1	3.000,00	3.000,00 €
<i>Subtotal</i>			3.000,00 €
<i>Iva 21 %</i>			630,00 €
Total			3.630,00 €

AC6	TÍTOL DE L'ACCIÓ Coordinació del projecte
Projecte específic:	<i>Suma't i Involucra't</i>
Tipus d'acció:	<i>Comuna</i>
Objectiu general: ✓ Desenvolupar una metodologia per fomentar la contribució voluntària de les empreses turístiques, la població local i els visitants, en la conservació i valorització del patrimoni natural i cultural rural a partir de les fórmules Visitor Payback .	
Objectiu de l'acció: ✓ Coordinar el projecte per tal de garantir el bon funcionament, desenllaç i resultat final del projecte, així com el compliment dels requisits i obligacions establerts en l'ordre regulatòria i els convenis signats.	
Col·lectiu beneficiari: Tots els participants en el projecte.	
Descripció de l'acció: La coordinació del projecte serà un apartat clau per al bon funcionament, desenllaç i resultat final del projecte. Cronològicament es realitzaran les següents tasques: - La redacció del projecte, que preveu tenir en compte tots els aspectes imprescindibles per a la bona execució i direcció del mateix. - La preparació i enviament de tota la documentació necessària i requerida per a la presentació d'aquest projecte per part del gal coordinador, i el control i preparació de tota la documentació necessària per part dels ens locals participants. - La imatge corporativa del projecte, la difusió i la comunicació comú. La promoció del projecte, publicitant la participació del DARP i de la Unió Europea el projecte i en les actuacions que se'n derivin. - El grup coordinador constituirà el canal de comunicació entre els ens locals socis i el DARP. - Realitzar regularment Comitès de Pilotatge entre tots els socis del projecte, com a màxim trimestralment. - La comunicació amb el DARP per aclarir temes tècnics, requeriments, o el que calgui; a fi i efecte d'assegurar la correcció en el procediment seguit, i en la documentació entregada. - La preparació de documentació i justificació de les accions realitzades i de les despeses efectuades davant de l'organisme pagador. - El pagament de les actuacions i la seva corresponent justificació. - L'anàlisi dels resultats obtinguts per avaluar el grau de compliment dels objectius previstos, i l'estudi de noves accions a treballar en convocatòries futures, si s'escau. - L'elaboració i presentació de l'informe final del projecte, amb una àmplia descripció de les actuacions executades, l'execució pressupostària del projecte, objectius assolits i impacte del projecte en el territori.	

Àmbit d'intervenció: Consorci Leader Pirineu Occidental																																						
Responsable: Consorci Leader Pirineu Occidental																																						
Indicadors de seguiment: - o Nombre de comitès de pilotatge, jornades i actes organitzats - o Nombre d'accions realitzades - o Percentatge d'execució del pressupost - o Grau de satisfacció dels resultats obtinguts	Resultats esperats: - o Compliment dels objectius establerts així com dels compromisos assumits - o Assoliment de l'execució del pressupost i de les accions previstes en el projecte - o Augment del valor turístic del territori per la millora del seu patrimoni natural i cultural - o Millora del posicionament turístic del territori om a destí sostenible i responsable																																					
Calendari: <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">CRONOGRAMA ACCIONS</th> <th colspan="11">2018</th> </tr> <tr> <th></th> <th></th> <th>Gener</th> <th>Febrer</th> <th>Març</th> <th>Abril</th> <th>Maig</th> <th>Juny</th> <th>Juliol</th> <th>Agost</th> <th>Setembre</th> <th>Octubre</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> AC6 Coordinació del projecte </td> <td>Coordinació i suport tècnic del projecte</td> <td colspan="10" style="text-align: right;">•</td> </tr> </tbody> </table>		CRONOGRAMA ACCIONS		2018													Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	AC6 Coordinació del projecte	Coordinació i suport tècnic del projecte	•									
CRONOGRAMA ACCIONS		2018																																				
		Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setembre	Octubre																											
AC6 Coordinació del projecte	Coordinació i suport tècnic del projecte	•																																				
Pressupost: <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">AC6 Coordinació del projecte</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Coordinació i suport tècnic del projecte</td> <td>3.920,38 €</td> </tr> <tr> <td>Dietes i desplaçaments</td> <td>500,00 €</td> </tr> <tr> <td>Total</td> <td>4.420,38 €</td> </tr> </tbody> </table>		AC6 Coordinació del projecte		Coordinació i suport tècnic del projecte	3.920,38 €	Dietes i desplaçaments	500,00 €	Total	4.420,38 €																													
AC6 Coordinació del projecte																																						
Coordinació i suport tècnic del projecte	3.920,38 €																																					
Dietes i desplaçaments	500,00 €																																					
Total	4.420,38 €																																					

5.14 Coherència entre els participants del projecte.

L'Associació Marques de Pastor gestiona el projecte turístic de El Cinquè Llac des de fa 5 anys i ha assolit un grau de consolidació important. Treballen sempre amb l'objectiu de millorar i de convertir el projecte en més que un simple producte turístic.

L'iniciativa de dur a terme un seguit d'actuacions enfocades a *fomentar un turisme responsable i sostenible* encaixa amb l'objectiu del **Consorti Leader Pirineu Occidental** de *Promoure dinàmiques i economies responsables i sostenibles amb el territori, innovadores, productives i respectuoses amb el medi ambient*.

La coherència rau en aquesta **cooperació público-privada** per **desenvolupar una metodologia per fomentar la contribució voluntària de les empreses turístiques, la població local i els visitants, en la conservació i valorització del patrimoni natural i cultural rural. Visitor Payback**, que pot ser reproduïda per altres ens, i poder desenvolupar-la en una ruta turística com el Cinquè Llac.

5.15 Pressupost detallat per actuacions i GAL.

Projecte de Cooperació estratègic Convocatòria 2018 Consorci Leader Pirineu Occidental -CLPO Associació Marques de Pastor - AMP El Cinquè Llac Suma't i involucra't				FINANÇAMENT	
PRESSUPOST ACCIONS			import	CLPO	AMP
AC1 Apadrina un camí!			5.929,00 €	5.336,10	592,90
AC2 Compensa la petjada de carboni!			8.312,70 €	7.481,43	831,27
AC3 Suma't al voluntariat!			pressupostat en l'AC4		
AC4 Comunicació online i offline			11.041,25 €	9.937,13	1.104,13
AC5 Elaboració d'un manual de bones pràctiques			3.630,00 €	3.267,00	363,00
AC6 Coordinació del projecte			4.420,38 €	3.978,34	442,04
TOTAL			33.333,33 €	30.000,00	3.333,33

AC1 Apadrina un camí!			
Treballa de camp, projecte de restauració, cartografia			5.929,00 €
Projecte de micromecenatge/crowdfunding web pròpia			pressupostat en l'AC4
Concepte	Unitats	Preu Unitat	Import
Treball de camp			
6 jornades de treball de camp per recórrer les etapes de la Ruta El Cinquè Llac	6	250,00	1.500,00 €
Redacció de projecte i fitxes d'actuacions	3	200,00	600,00 €
Fitxes de les actuacions proposades	2	200,00	400,00 €
Històric de les actuacions i fitxes	2	200,00	400,00 €
Cartografia			
Disseny d'un mapa amb la plataforma Instamaps	1	2.000,00	2.000,00 €
Subtotal			4.900,00 €
Iva 21 %			1.029,00 €
Total			5.929,00 €
AC2 Compensa la petjada de carboni!			
Creació software online per al càlcul de la petjada de carboni			5.445,00 €
Creació de microreserves			1.911,80 €
Els Acords de Custòdia			955,90 €
Concepte	Unitats	Preu Unitat	Import
Recollida i càlcul de dades d'inventari, i desenvolupament de l'eina online	1	4.500,00	4.500,00 €
8 jornades de treball de camp i de despatx per a la creació de les propostes de microreserves	8	197,50	1.580,00 €
Assessorament tècnic en l'àmbit de custòdia del territori, biodiversitat i gestió forestal. Redacció dels acords de custòdia	4	197,50	790,00 €
Subtotal			6.870,00 €
Iva 21 %			1.442,70 €
Total			8.312,70 €

AC3 Suma't al voluntariat!			
Creació calendari i formulari d'inscripció web			pressupostat en l'AC4
AC4 Comunicació online i offline			
Desenvolupament d'una estratègia de comunicació			3.630,00 €
Habilitació de la secció del projecte Suma't i Involucra't a la web			5.082,00 €
Elaboració d'un vídeo promocional de totes les accions			2.329,25 €
Concepte	Unitats	Preu Unitat	Import
Desenvolupament de l'estratègia de comunicació i tasques d'assessorament, redacció de textos, edició i disseny gràfic dels materials	1	3.000,00	3.000,00 €
Habilitació de la secció del projecte Suma't i Involucra't a la web del Cinquè Llac, amb els 3 apartats principals i traduïda a 5 idiomes	1	4.200,00	4.200,00 €
Elaboració d'un vídeo promocional	1	1.925,00	1.925,00 €
<i>Subtotal</i>			9.125,00 €
<i>Iva 21 %</i>			1.916,25 €
Total			11.041,25 €
AC5 Elaboració d'un manual de bones pràctiques			
Seguiment i redacció del manual de bones pràctiques			3.630 €
Concepte	Unitats	Preu Unitat	Import
Participació i redacció	1	3.000,00	3.000,00 €
<i>Subtotal</i>			3.000,00 €
<i>Iva 21 %</i>			630,00 €
Total			3.630,00 €
AC6 Coordinació del projecte			
Coordinació i suport tècnic del projecte			3.920,38 €
Dietes i desplaçaments			500,00 €
Total			4.420,38 €

5.16 Finançament previst.

FINANÇAMENT PREVIST	Pressupost d'execució 2018	Percentatge de finançament
Consorci Leader Pirineu Occidental	30.000,00 € AJUT DARP	90%
Associació Marques de Pastor	3.333,33 € FONS PROPIS	10%
	33.333,33 € TOTAL	100%

6. Gestió del projecte:

6.1 Termini d'execució.

El termini d'execució és el 31 octubre de 2018.

6.2 Sistemes de contractació.

En la contractació de proveïdors i subministradors es tindrà en compte el que estableix el Reial decret legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de contractes del sector públic (BOE núm. 276, de 16.11.2011).

6.3 Indicadors de seguiment i avaluació.

Per tal de realitzar el seguiment del projecte es realitzaran comitès de pilotatge, previsiblement 1 comitè cada 3 mesos (o quan els socis ho requereixin). S'estableixen tres figures per al control i seguiment del projecte:

- El Grup Gal Coordinador.

El grup d'acció local coordinador, les funcions del qual seran les que es detallen a continuació:

- o Redacció del projecte definitiu, així com l'elaboració de la proposta dels acords de cooperació.
- o Coordinació i execució de les accions comunes.
- o Interlocució davant l'administració.
- o Coordinació i execució del projecte.
- o Control i seguiment del projecte en tots els aspectes.
- o Verificació dels compromisos assumits per cada soci a la correcta realització del projecte.
- o Direcció i coordinació de la post-execució. Tancament financer i promoció del projecte i divulgació a la població.

- El Comitè de Pilotatge

El Comitè de Pilotatge serà l'òrgan de presa de decisions del projecte. Estarà format per un representant del Gal Coordinador i un representant de cada ens local soci participant.

El Comitè de Pilotatge es reunirà com a màxim trimestralment. Les decisions es prendran per consens. En cas de diferències entre les parts es resoldrà mitjançant una votació. Cada entitat disposarà d'un vot. En cas d'empat, el Grup coordinador tindrà vot de qualitat. Les decisions seran vàlides si hi són presents com a mínim dues terceres parts de les entitats participants. De cada reunió del Comitè de Pilotatge del

projecte, es redactarà una acta que s'enviarà a totes les entitats participants com a recordatori dels acords i compromisos adoptats. Per a l'organització i execució de qualsevol acció de cooperació interterritorial serà necessari l'acord previ del Comitè, amb un repartiment clar de responsabilitats i tasques de cadascuna de les parts implicades. Una vegada concretades les actuacions, el Grup Coordinador informará totes les entitats per facilitar la seva participació.

Les funcions del Comitè de Pilotatge del projecte seran:

1. Vetllar pel compliment dels objectius i actuacions previstes en el projecte.
2. Fer balanç de resultats.
3. Planificar totes les actuacions comunes i específiques.
4. Establir modificacions si és necessari per al bon funcionament del projecte.
5. Aprovar les contractacions, si escau.

Per ser modificat un acord haurà de ser adoptat per almenys el 75% dels membres de les entitats participants del Comitè de Pilotatge. Aquesta modificació s'ha de comunicar als organismes competents i a tots els territoris afectats. Fins no ser adoptat pels organismes competents no podrà considerar vàlid. Si una de les entitats participants decideix donar-se de baixa del projecte haurà de notificar per escrit al Grup Coordinador i aquest informar, en el termini màxim de 15 dies, al Comitè de Pilotatge. Serà aquest últim organisme qui decidirà quina entitat participant assumeix els compromisos alliberats. La baixa d'un projecte no eximeix d'assumir la responsabilitat de les despeses contretes i el compliment dels convenis signats. D'altra banda, perquè el Comitè de Pilotatge expulsi a una de les entitats participants, baixa petició d'un o diversos membres, serà necessari l'acord de com a mínim el 75% dels participants, per considerar que no està complint amb els convenis i responsabilitats contretes. En qualsevol cas, si es produeix una expulsió, es notificarà els organismes pertinents que han aprovat el projecte.

- El responsable administratiu i financer (RAF)

El responsable administratiu financer (RAF) del projecte serà el del GAL coordinador.

El RAF del Grup Coordinador només respondrà de les despeses pròpies de l'esmentat grup.

6.4 Sistemes de relació i informació entre els participants i amb la població.

Per difondre la informació referent al projecte s'utilitzaran inicialment la pàgina web i/o les xarxes socials dels socis participants, generant notícies i informacions d'interès.

Des de cada participant es treballarà la promoció, difusió i sensibilització en la temàtica amb les diferents eines que es puguin desenvolupar, les jornades tècniques i la difusió a través dels mitjans de comunicació. Les eines generades pel projecte en el marc de

l'estratègia de comunicació, el vídeo promocional i el manual de bones pràctiques, s'utilitzaran per tots els participants amb la finalitat de complir amb una comunicació clara i efectiva del projecte.

El grup d'acció local coordinador serà el nexa de comunicació entre totes les entitats participants a l'hora de garantir el funcionament dels òrgans de direcció i decisió del projecte (Comitè de Pilotatge). El correu electrònic i el telèfon seran els instruments habituals per a les convocatòries i les trameses de documentació addicional. Per a la tramitació de determinada documentació- per exemple, els documentació acreditatius de la realització de les despeses (sol·licituds d'autorització d'accions individuals, factures, comprovants de pagament, ...), s'utilitzarà el sistema de correu ordinari.

En relació als sistemes d'informació i difusió a la població, el projecte aplicarà i posarà en marxa tots els mitjans de què disposi per aquest efecte: webs, xarxes socials, notes de premsa, publicitat gratuïta, notícies, invitació als mitjans de comunicació quan es celebrin actes representatius dins del marc del projecte, etc.

6.5 Accions publicitàries dels organismes i entitats cofinançadores: DARP i UE

En tot el material elaborat i en totes les jornades i/o xerrades que es duguin a terme es farà difusió de qui són els organismes i entitats cofinançadores, d'acord amb la regulació corresponent.